

Forslag til Finanslov for 2021 (Naalakkersuisoq for Finanser)

Svarnotat (Naalakkersuisoq for Finanser)

3. behandling

Indledning

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg indledningsvis takke Finans- og Skatteudvalget for udvalgets hurtige behandling af finanslovsforslaget for 2021, og af Naalakkersuisuts ændringsforslag til 3. behandlingen.

Ændringsforslag til 3. behandlingen

Til nærværende 3. behandling har Naalakkersuisut fremsat i alt 82 ændringsforslag til bevillinger og 28 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Ændringsforslagene medfører samlet en forbedring af såvel det budgetterede DA-resultat som DAU-resultat på 104,5 mio. kr. for 2021 og 190,9 mio. kr. for den samlede finanslovsperiode 2021-2024.

Med de fremlagte ændringsforslag er der udsigt til en finanslov for 2021 hvor DA-resultatet udviser et underskud på 76,2 mio. kr. i 2021. For den samlede finanslovsperiode 2021-2024 er der imidlertid et overskud på 26,0 mio. kr. Der er således sket en betydelig budgetforbedring i forhold til det oprindelige finanslovsforslag.

Forbedringen af det budgetterede resultat til 3. behandlingen skyldes primært, at vi som samfund har formået at stå sammen i kampen imod Covid-19. Vi har som folkefællesskab indtil videre formået at holde den dødbringende virus ude af vort land, samtidig med at vi har undgået en fuldstændig nedlukning af erhvervslivet. Det har til sammen givet grundlag for en opjustering af indtægtsskønnene for de samlede skatter og afgifter. Det er særligt indtægterne fra landsskatten, som har vist en mere positiv tendens end først forventet, hvorfor indtægtsskønnet for landsskat opjusteres med 79 mio. kr. i 2021 og 22 mio. kr. i 2022. På samme baggrund søges indtægtsskønnene for blandt andet indirekte skatter og stempelafgift opjusteret.

Selvom vi indtil videre har håndteret Covid-19 sikkert her i landet, så præger virussen fortsat resten af verden, hvor flere af vores eksportvarer fra fiskeriet oplever lavere priser. Det har betydning for bl.a. indtægtsbevillingerne fra ressourcerenteafgifterne. For rejeafgiften nedjusteres indtægtsskønnet med 33,7 mio. kr. i 2021 og 26,2 mio. kr. i 2022. Samtidig nedjusteres indtægterne fra afgifterne på pelagiske arter med 7,7 mio. kr. i årligt gennemsnit

for perioden 2021-2023, da der forventes en mindre makrelfangst i de kommende år. For afgiften på hellefisk foreslås indtægtskønnet opjusteret med 4,2 mio. kr. i årligt gennemsnit for perioden 2021-2023. Dette sker på baggrund af en forventning om en svag stigning i priserne samt en stigning i de forventede fangstmængder hos den havgående flåde. Selvom vi oplever faldende priser på visse produkter er der dog grund til at understrege, at det grønlandske fiskeri som helhed fortsat står stærkt, og der er grund til at have tiltro til især det havgående fiskeri som indtægtskilde også i de kommende år. Når vi i løbet af de kommende år forhåbentlig kommer til at gennemføre anbefalinger fra Fiskerikommissionen kan denne styrkeposition blive yderligere forbedret.

Det budgetterede resultat ved 3. behandlingen påvirkes også positivt af udmøntningen af reservede midler til finansieringen af de nye servicekontrakter for passagerbefordring og nedsættelsen af selskabsskatten. Der har således ikke fuldt ud vist sig behov for alle de reservede midler, hvorfor Naalakkersuisut søger en andel af disse overført til anlægsområdet med henblik på øget byggeaktivitet i bygder og yderdistrikter.

Naalakkersuisut ønsker at Grønland skal være en del af den verden, som en dag vil åbne sig igen, når Covid-19 pandemien er forbi. For at understøtte dette afsættes midler til oprettelse af en grønlandsk repræsentation i Beijing i Kina. Til formålet afsættes der 1,8 mio. kr. i 2021 og 2,5 mio. kr. fra 2022. Naalakkersuisut takker Inatsisartut for sin velvilje til denne fremtidssatsning ved en særskilt vedtagelse af et beslutnings forslag under denne efterårssamling.

De åbne verden rummer imidlertid også trusler, ikke mindst på IT-området. Det har vi set ved hackerangreb både her og i udlandet, og det er en trussel, som Naalakkersuisut tager alvorligt. Naalakkersuisut er derfor tilfredse med, at Inatsisartut har godkendt, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om Center for Cybersikkerhed sættes i kraft for Grønland. Med vedtagelsen af lovforslaget afsættes der 1 mio. kr. i 2021 stigende til 5 mio. kr. i 2024 til en ny afdeling for Cyber- og informationssikkerhed under Digitaliseringsstyrelsen. Afdelingen vil have til opgave at forebygge og håndtere brud på cyber- og informationssikkerheden, herunder ved udarbejdelse af retningslinjer og politikker for cyber- og informationssikkerhed samt at udføre informations- og undervisningsvirksomhed til borgere, offentlige myndigheder og det private erhvervsliv. Disse tiltag vil sammen med Naalakkersuisuts øvrige initiativer, såsom Offentlig Digital post og adgang til E-boks medvirke til, at borgerne trygt skal kunne gå ind i den digitale fremtid også her i landet.

Samlet understøtter disse forslag en modernisering af vort samfund. Dette arbejde vil fortsætte også i de kommende år, bl.a. i form af arbejdet med at udstede en ny emballagebekendtgørelse med henblik på en omlægning af returemballagesystemet, hvilket Naalakkersuisut ønsker sker i løbet af 2021. Tiltaget vil både have positive miljøvirkninger og provenuvirkninger.

Aftale om finanslov for 2021

Der er indgået en politisk aftale om finansloven for 2021. Aftalen er indgået mellem de tre koalitionspartier Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai.

Aftalen indebærer flere tiltag, end der grundet de begrænsede taletider her kan redegøres for.

Naalakkersuisut ønsker dog særligt at fremhæve, at det er lykkedes at skabe den økonomiske balance over den 4-årige finanslovsperiode, som de fleste partier efterspurgte ved 1. behandlingen af finanslovsforslaget. Naalakkersuisut har bestræbt sig på at opfylde dette ønske ved finanslovsforhandlingerne ved at stille krav om skarpe prioriteringer og administrative besparelser, og det er med tilfredshed, at det kan konstateres, at dette er lykket, samtidig med at der er blevet råd til konkrete velfærdsforbedringer.

Et særligt tiltag, der i denne forbindelse fortjener omtale, er en styrket indsats for vort lands hjemløse. Det er med tilfredshed, at Naalakkersuisut foreslår der afsættes en ny pulje på 4 mio. kr. over finanslovsperioden til hjælp til hjemløse. Dette tiltag skal herudover ses som en del af vort lands arbejde med at realisere FN's 2030-holdbarhedsmål.

Alt for mange borgere får en kræftdiagnose, og der er i finanslovsaftalen derfor afsat midler til en forbedret tidlig diagnosticering af kræft i form af øgede muligheder for kolo- og endoskopi i Sundhedsvæsenet. Der er over finanslovsperioden afsat i alt 8,2 mio. kr. til dette formål.

Grønlands kultur er på en gang en del af os og en del af verden. Den skal vi holde fast i, og derfor afsættes der i alt 5,5 mio. kr. over finanslovsperioden til styrkelse af sprogsekretariatet og støtte til Avannaata Qimussersua.

For at understøtte vores ældre er der afsat midler til ydelse af pensionstrabat med sejlads med Arctic Umiaq Line også i højsæsonen. Endvidere er der afsat midler til en forbedret ordning for tidligere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet for ældre der er fysisk og psykisk nedslidte. Der afsættes samtidig midler til at sikre en hurtig kommunal sagsbehandling på området. Til disse tiltag er tilsammen afsat 17 mio. kr. over finanslovsperioden.

Endelig skal nævnes, at der er afsat 12 mio. kr. som selvstyrets andel af anlægssummen til en multihal i Niaqornaarsuk og 1 mio. kr. til projektering af nødvendige forbedringer på Ado Lyng Skolen i Aasiaat. Disse tiltag understøtter Naalakkersuisuts målsætning om igangsætning af relevante anlægsaktiviteter over hele landet.

Finans- og Skatteudvalgets betænkning til 3. behandlingen

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg desuden udtrykke tilfredshed med, at Finans- og Skatteudvalget eller et flertal i udvalget, i udvalgets betænkning har indstillet samtlige af de 110 ændringsforslag fremsat af Naalakkersuisut til vedtagelse til 3. behandlingen. Til 2. behandlingen udsatte Finans- og Skatteudvalget sin stillingtagen til to ændringsforslag. Ved 3. behandlingen er disse to ændringsforslag indstillet til vedtagelse.

Afslutning

Med det fremlagte forslag til finanslov for 2021 og de efterfølgende behandlinger vil jeg på vegne af Naalakkersuisut udtrykke glæde over indholdet i den finanslov for 2021, som er indstillet til godkendelse.

I forlængelse heraf vil jeg på vegne af Naalakkersuisut gerne takke alle for det engagerede arbejde, der har været i forbindelse med de politiske forhandlinger om finanslovsforslaget for 2021 såvel her i Inatsisartut som under de mange udvalgs møder i Finans- og Skatteudvalget.

I en finanslovsproces må der nødvendigvis ske en prioritering, og der kan grundet samfundets økonomiske formåen ikke blive plads til alle ønsker. Når det er sagt, så finder jeg, at det foreliggende finanslovsforslag afspejler en balanceret hensyntagen til såvel de økonomiske som de politiske behov.

Finanslovsdebatten i dag vil forventeligt slutte med en vedtagelse af Finansloven for 2021. Det er en finanslov, som rækker frem mod de kommende år, og hen imod en fremtid, som forhåbentligt kan blive lidt bedre for os alle sammen. Så snart en finanslov er vedtaget begynder arbejdet principielt straks med at forberede næste års finanslov, og jeg vil i den forbindelse allerede nu opfordre alle partier i Inatsisartut til at tænke over, hvorledes deres kommende ønsker og prioriteringer kan blive virkeliggjort som en del af de årlige finanslove og ikke ved enkeltstående beslutningsforslag i Inatsisartut. Hvis vort land skal sikres en sund udvikling, så kræver det at alle ansvarlige partier her i landet står sammen i et gensidigt ønske om samarbejde og koordinerer vores indsatser i respekt for behovet for en sund og velkonsolideret økonomi.

Med disse ord ser jeg frem til en positiv og konstruktiv finanslovsdebat her i salen.